

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 15.10.2014.
COM(2014) 632 final

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

Izvješće o dostupnosti gumbastih ćelija za slušne aparate koji ne sadržavaju živu, u skladu s člankom 4. stavkom 4. Direktive 2006/66/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o baterijama i akumulatorima i o otpadnim baterijama i akumulatorima te stavljanju izvan snage Direktive 91/157/EEZ

1. UVOD

U skladu s člankom 4. stavkom 2. Direktive 2006/66/EZ o baterijama i akumulatorima i o otpadnim baterijama i akumulatorima (dalje u tekstu: „Direktiva o baterijama”), kako je izmijenjena 2013.¹, zabrana stavljanja na tržište baterija ili akumulatora koji sadržavaju živu ne primjenjuje se do 1. listopada 2015. na gumbaste ćelije koje sadržavaju najviše 2 % udjela žive.

Dok se u izvješću iz 2012. koje je naručila Komisija došlo do zaključka da postoje zamjene za gumbaste ćelije koje sadržavaju živu², Komisija je morala na temelju izmijenjene Direktive provesti drugu, posebnu studiju kako bi se potvrdio taj zaključak.

Konkretnije, člankom 4. stavkom 4. izmijenjene Direktive o baterijama propisuje se da:

„S obzirom na gumbaste ćelije za slušne aparate, Komisija nastavlja s revizijom iznimke iz stavka 2. te izvješćuje Europski parlament i Vijeće o raspoloživosti gumbastih ćelija za slušne aparate koji su u skladu sa stavkom 1. točkom (a) najkasnije do 1. listopada 2014. Ako je opravdano zbog nedostupnosti gumbastih ćelija za slušne aparate koji su u skladu sa stavkom 1. točkom (a), Komisija uz izvješće prilaže prikladni prijedlog radi produljenja izuzeća navedenog u stavku 2. u pogledu gumbastih ćelija za slušne aparate”.

Cilj je ovog izvješća obavijestiti Europski parlament i Vijeće o nalazima Komisije u pogledu dostupnosti gumbastih ćelija za slušne aparate koji sadržavaju najviše 0.0005 % udjela žive.

2. NALAZI

2.1. Uvod

U pripremi ovog izvješća Komisija je prikupila i ocijenila dostupne informacije u pogledu gumbastih ćelija za slušne aparate koji ne sadržavaju živu usredotočujući se pritom prvenstveno na njihovu tehničku i tržišnu dostupnost, a zatim na mogući utjecaj na korisnike u odnosu na financijske aspekte i učinkovitost.

Komisija je zatražila usluge neovisnih savjetnika koji su revidirali relevantnu literaturu i znanja te održali savjetovanja sa svim najvažnijim proizvođačima baterija i slušnih aparata kao i s udrugama pacijenata i osoba s oštećenjem sluha.³

Pouzdanost rezultata savjetovanja osigurana je, prema mišljenju Komisije, veličinom tržišnog udjela proizvođača baterija i slušnih aparata s kojima su održane

¹ SL L 266, 26.9.2006., str. 1.– 14.; zadnje izmijenjena Direktivom 2013/56/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013. (SL L 329, 10.12.2013., str. 5–9.).”

² BIO Intelligence (2012.): „Studija o mogućnosti smanjenja zagađenja živom iz zubnog amalgama i baterija”, Izvješće za GU za okoliš Europske komisije, srpanj 2012., posebno odjeljak 7.1., opcija 2. (stranica 123.) u kombinaciji sa zaključnim odjeljkom 9.2. (stranica 135.).

³ Eunomia & Öko Institut e.V. (2014.) „Dostupnost gumbastih ćelija za slušne aparate koje ne sadržavaju živu”, Izvješće za GU za okoliš, kolovoz 2014.

konzultacije. Potrebno je naglasiti njihovu poštenu suradnju čak i ako se uzmu u obzir uobičajena ograničenja povezana s osjetljivim poslovnim informacijama.

Posebna pozornost bila je usmjerena na primjenu iskustava nakon donošenja zabrane korištenja gumbastih ćelija koje sadržavaju živu u Sjedinjenim Državama gdje je 30 država donijelo (ili predložilo) zakonodavstvo u tom pogledu.

Prema mišljenju Komisije korištenje različitih, ali dopunskih izvora omogućilo je dobivanje široke i detaljne procjene situacije, koja nadilazi pitanja izričito povezana sa sigurnošću opskrbe koja se ovom Direktivom iziskuje.

Konačni zaključci do kojih su stručnjaci došli pružili su čvrst temelj na kojem je Komisija zaključila svoju evaluaciju i pripremila ovo izvješće.

2.2. Ključni nalazi

Na temelju navedene studije, koju Komisija smatra solidnom studijom s čvrstim nalazima i zaključcima temeljenima na pouzdanim podacima i dokazima, te na temelju vlastite evaluacije Komisija je došla do sljedećih zaključaka:

- (1) Postoje održive zamjene bez žive za gumbaste ćelije koje se koriste za slušne aparate. Najčešće upotrebljavane vrste koriste tehnologiju cink-zrak, koju su razvile brojne tvrtke. Postoje i druge tehnologije (npr. nikal-metal hidridna), ali je njihova uporaba manje rasprostranjena i ograničena je na proizvode kojima nije potrebna velika snaga ili koje dozvoljavaju manje restriktivne obrasce uporabe.
- (2) Kako je potvrđeno tijekom savjetovanja i uzimajući u obzir trenutačne razine proizvodnje, sigurnost opskrbe gumbastih ćelija za slušne aparate neće biti ugrožena nakon što istekne izuzeće za gumbaste ćelije koje sadržavaju živu 1. listopada 2015. Ovu vrstu proizvoda za koje postoji mala vjerojatnost pronalaska zamjena bez žive (odnosno najmanje ćelije br. 5) industrija postupno ukida, neovisno o prijelazu na proizvode bez žive.
- (3) Iskustvo stečeno u Sjedinjenim Državama nakon uvođenja sličnih zabrana gumbastih ćelija koje sadržavaju živu pokazuje da su prevladani problemi koji su se prvotno pojavili u vezi s učinkovitošću i upotrebom zamjena za slušne aparate bez žive kao rezultat novih tehnoloških rješenja i širenja tržišta. Problemi povezani s učinkovitošću prve generacije gumbastih ćelija za slušne aparate koje ne sadržavaju živu dostupnih u Sjedinjenim Državama sada su riješeni. Dok je, ovisno o marki i modelu, utvrđeno smanjenje životnog vijeka proizvoda za oko 2–10 %, očekuje se da će trenutačna tehnička dostignuća dalje poboljšati učinkovitost.
- (4) Moglo bi doći do razlike u troškovima na tržištu EU-a između gumbastih ćelija za slušne aparate koji sadržavaju živu i onih koji je ne sadržavaju, kao što je bio slučaj i u SAD-u. Ranija studija koja je bila pripremljena za Komisiju procijenila je da će troškovi gumbastih ćelija koje ne sadržavaju živu biti oko 10 % viši.⁴ Iako se trenutačno čini da su cijene u maloprodaji više⁵, očekuje se

⁴ BIO Intelligence (2012.): „Studija o mogućnosti smanjenja zagađenja živom iz zubnog amalgama i baterija”, Izvješće za GU za okoliš Europske komisije, srpanj 2012., str. 117.

da će zabrana gumbastih ćelija za slušne aparate koje sadržavaju živu u EU-u sniziti razlike u cijenama. Razlog tome su veća tržišta i ekonomije razmjera te uklanjanje neučinkovitosti u sustavima proizvodnje za proizvođače koji reorganiziraju svoju proizvođačku sposobnost na jednu liniju proizvoda.

- (5) Očekuje se da će završetak izuzeća za gumbaste ćelije koje sadržavaju živu dovesti do promicanja inovacija. To će skratiti vrijeme potrebno za poboljšanje učinkovitosti proizvoda koji ne sadržavaju živu i omogućiti novim proizvodima da zadovolje potrebe razvijenijih uređaja koji zahtijevaju veliku snagu.
- (6) Što se tiče sigurnosti opskrbe gumbastih ćelija za slušne aparate koje ne sadržavaju živu, udruge pacijenata i osoba s oštećenjem sluha s kojima su održana savjetovanja za studiju koju je naručila Komisija nisu izrazili posebnu zabrinutost.

3. ZAKLJUČAK

Ne očekuje se da će istek izuzeća za gumbaste ćelije koje sadržavaju živu od 1. listopada 2015. dovesti do problema u pogledu raspoloživosti gumbastih ćelija koje se upotrebljavaju u slušnim pomagalima. Stoga nema potrebe za produženjem izuzeća iz članka 4. Direktive 2006/66/EZ.

⁵ Na primjer, u Sjedinjenim Državama u internetskoj prodaji cijene paketa od šest ćelija br. 10 kreću se od 3,25 do 3,95 USD za obične gumbaste ćelije u slušnim aparatima i od 3,95 do 4,95 USD za gumbaste ćelije bez žive, ovisno o marki i proizvođaču.